

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:
на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границю:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Віреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженнє. — Рекламці неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Ніслані» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Путанина.

Хронічна недуга — путанина понятя і змагань — що прискорила відроченє парламенту, проявляєть тепер поза парламентом.

У вчерашнім виданю «Руслана» подали ми політичні енунації Грабмаєра і Лехера на ґрунті тирольскім. Нині доповняємо їх енунаціями других послів, зборів і днівників всілякої політичної масти, щоб показати весь хаос, який проявляє ся і поза парламентом.

І так натуємо передовсім, що німецькі радикали з Вольфом на чолі збрали ся на днях в Осеку ческім і порішили, не вдавати ся в ніякі переговори, поки ґр. Тун не відкличе языкових розпоряджень. Ухвалу лівиді, щоби провідники єї уложили позитивні постуляти німецького народу в Австрії, збори в Осеку назвали «хитрим маневром» німецької шляхти, котра хоче сим способом зломити обструкцію. Се «проста зрада на німецькім народі», в слід за чим збори радикалів завізвали Прадого (члена комісії до уложеня постулятів), щоби він сейчас зложив мандат до сеї чинности і не важив ся засісти поруч тунської ексцеленції, б. міністра Бернрайтера, що має реферувати постуляти Німців ческих.

Рівночасно ударив орган Вольфа («Ostdeutsche Rundschau») на Грабмаєра за те, що він в німецьких радикалах добачив «панґерманських іредентистів», називає єго підлим доносчиком і велить єго «kriegsgerichtlich fuesiliren» яко такого, що утік з німецького боєвища. Збори в Осеку заборонили крім того німецьким послам явити ся в ческім соїмі. Таку акцію поза парламентом розвели німецькі радикали, а замітне і те, що до виконаня сих ухвал завізвав Вольф Прадого, Шікера і Барайтера, послів, що в очах децих уважають ся

уміркованими елементами. Крім того вислано соймового посла Райнінґера до Липска, щоби там на зборах демонстраційно заплакав над недолею австрійских Німців, а може і зібрав деякі «пособія».

Рівночасно говорив др. Менґер в клубі поступовців у Відні, а соціальні демократи зааранжували кілька зборів в кількох дільницях Відня, де промовляли Адлер і Пернерсдорфер, провідники інтернаціоналу. Др. Менґер добачив, що початком всего лиха, що стрінуло Німців, не є ніхто другий, як лише антисеміти з Люєґером; а Адлер і Пернерсдорфер, похваливши соціальних послів ради державної за їх поспіди виступи проти обструкції, віднайшли причину всего лиха в буржоазії, котрої представителем як-раз є др. Менґер і всі збанкрутовані ліберали. Гаразду не буде — сказав Адлер, — як довго на курульских кріслах державної ради не засядуть «дійсні» заступники народів, якими суть виключно соціальні демократи.

В иньшій дзвін ударила німецька шляхта на Мораві. Зібравли ся в Райґерні, она взяла під розвагу миротворну акцію, почату перед двома роками в моравскім соїмі. До сеї акції навязано велику вагу і порішено єї по можности прискорити. Відтак завізвано б. міністра Бернрайтера, щоби він в найближшій часі ставав перед своїми виборцями в Чехії і висказав свій погляд на теперішню політичну ситуацію. Орган сеї шляхти, «Montagspresse», приніс рівночасно статю, в котрій накликає Німців до скорого уложеня своїх позитивних постулятів. А які мають бути ті постуляти, о тім подано вже вість до «Salzburger Chronik», де стоїть чорно на білім: Арт. I. Німецька мова має стати в Долитавчині одинокою мовою всякого діловодства і розправ в парламенті, в обох найвисших трибуналах, в міністерствах і в зносинах всіх ц. к. урядів і вла-

стий з собою як і у їх внутрі. Арт. II Управильненє языкових відносин в поодиноких краях поручає ся соймам (?). Арт. III. Всякі языкові розпорядження, почавши від 1867 р., зносять ся. Арт. IV. Правительство не сьміє видавати ніяких языкових розпоряджень. Арт. V. Змінити сей закон може лише рада державна двома третинами голосів.

Ще в иньшій дзвін бють антисеміти. «Deutscher Volksblatt» підозріває правительство, що оно по невдалих пробах в центральноім парламенті намірило акцію порозуміня чи зближеня народів австрійских перенести до краєвих соїмів. Антисеміти хотять знати, що ґр. Тун привязує велику вагу до миротворної акції в моравскім соїмі. Наколи би там ся акція повелась, то подібну акцію старалось би правительство перевести і у других коронних краях. Притім обстають антисеміти за територіальним поділом коронних країв після етнографічних границь.

Праска «Bohemia» має знов иньшій лік на теперішню кризу. Она домагає ся передовсім санації національних відносин в самій-же Чехії і хоче знати, що маршалок краєвий кн. Льобковіц вже укладав ся з д-ром Кайцлем, в який би спосіб примирити Чехів з Німцями. «Bohemia» виступає притім проти ухвал в Осеку, де порішено абстиненцію usque ad finem. Радикали німецькі — каже она — нарочно кличуть до абстиненції, щоби відтак опорожнені мандати забрати для себе.

Барон Рокитанський, основатель «Християньского, хлопского Союза» в Стирії, подає вкінці раду, щоби для санації віденського парламенту післати туди лише стирийских хлопів. Доки сего не буде, доти не буде добра в Австрії.

Хтось сказав раз, що на світі є найбільше лікарів. Заболить тебе зуб, іди на місто підвезаний, а всякий, хто тебе стріне,

СВЕКРУХА.

комедия в III. актах з сільского житя

Льва Лопатинського.

(Конець).

СЦЕНА VII.

Свекруха — Заціравский.

Свекруха. Щож мені тепер починати? Чи бічи шукати Заціравского, чи чекати на Івана? Коби так Заціравский сам догадав ся, та прийшов сюди...

Заціравский (пукає легенько в скрині).

Свекруха (радісно). Ой, се він приходить, якби хто єго закликав (біжить до дверей). Прощу, прошу, пане Заціравский... (отвирає двері на розтвір — кличе до сійни) пане Заціравский, пане Заціравский, де ви є?

Заціравский. Я ту!

Свекруха (надслухує). Десь відзиває ся. Певно боїть ся Петра тай сховав ся за хату. Пане Заціравский, ходіть до середини, пане Заціравский (виходить до сійни, голос губить ся).

Заціравский (зі скрині). Я ту, я ту, пустіть, бо удушю ся, гей, пані Анджейова... я не маю чим дихати, вибавіть з тої парні... (товче ся і кричить).

Свекруха (отвирає двері — Заціравский утих). Що се за галас тутки. Якийсь голос ніби з бочки. На дворі нема нікого і ту нема нікого? Чи не мара яка морочить мене? І чула я добре і здає ся, що тільки причувало ся.

Заціравский (стукає кулаком).

Свекруха. Ой, ой, ой, ой! (в великім страху). Знов стукає — здає ся в коморі (бере сьвічку іде острожно до комори). Але свідки він там міг взяти ся, таж я була цілий час в хаті (питає ся через двері). Се ви там, пане Заціравский...

Заціравский (стукає знов).

Свекруха. Ой, ой, ой, ой! (з переляку мало не випустила сьвічку). Всякий дух хвалить Господа Бога нашого. Се якийсь нечисте, щоб не згадувати против ночи (крестить ся). Во імя Отця і Сина і Сьвятого Духа, аминь.

Заціравский. Випустіть пані Анджейова, змилюйте ся, я ту згину, мені дух запирає.

Свекруха. Коли ти добрий дух, то обізви ся во імя Господне, а коли лихий, то щезай в трісте та в озеро.

Заціравский. Та який я дух, я Заціравский, ваш наречений. Відчиніть скриню, бо будете мати душу на сумлію.

Свекруха. Пек, пек та осина... а ви чого там залізли?

Заціравский. Та не питайте, а пустіть, най побачу світ божий.

Свекруха. Хто тебе замкнув, най той випускає. Може то що лихе, борони Боже, та тільки прокидає ся... Обізви ся во імя Господне.

Заціравский. Так ми, Боже, допоможи, що то я, Заціравский.

Свекруха. Заклени ся на крест.

Заціравский. Побий мене крест Божий, коли я не Заціравский. Мене замкнула ваша донька перед Петром. Отворіть, бо удушю ся...

Свекруха. Пек, пек, та аж у скриню вас захла? (отвирає скриню, з котрої підносить ся).

Заціравский (на колінах спочений, з розкудланим волосєм).

Свекруха. То ви так пильнуєте мого добра, ходите так коло інтересу? Там вороги розхачують мого добро, а ви ту бавите ся в жмурка? (остро) Зараз кажіть мені, що то значить, що я вас найшла тут в скрині у молодіці?

Заціравский. Та кажу вам, сховали мене перед Петром.

Свекруха. Неправда, Петро знав, що ви там сидите. Він навмисне замкнув вас ще сам у скрині перед моїм носом. Я не дам себе обдурити: ви всі змовили ся разом на мене. Від пять літ я вже віддала вам той процес і не виджу ані гроший, ані процентів — все десь ще-

буде тобі подавати лік проти зуба. Так оно і в нашій Австрії. Посли, не-посли, політичні товариства і збори та всякі дневники стали нині ескуляпами і подають державі, що самі єї розстроїли, всякі ліки, увіряючи, що все те probatum est. Грабмаєр радить з'їзольовати Чехів, Лехер убити католицьких людовців, Менгер знищити антисемітів, Адлер здавити буржоазію, Рокитанський посадити на курульських кріслах стирійських хлопів, Вольф радить абстиненцію, дехто бажав би територіяльних поділів, дехто повороту до добрих часів німецького централізму, дехто розширеної автономії коронних країв або навіть федеративного перестрою Долитавщини — а мало хто хоче дійсного примирення народів на основах абсолютної справедливости. Всякий миротворець окликаний нині зрадником. На чім? Чи на державі? Ні, на своїй партійній, самолюбній програмі. Хаос і ще раз хаос!

І чи посеред таких обставин можна на серію думати о якій-небудь миротворній акції? Ми сказали в вчорашнім «Руслані», що не віримо в таку акцію. Нині читаємо в берлінській «Nation» статю д-ра Ліперта (колишнього віцемаршалка чеського сойму і уміркованого Німця), в котрій він каже: «В сій хвили годі думати про примирення австрійських народів. До мирної акції нема умов. Правительство за слабе, а народи роз'ярені. Акція миротворна не має проте підстав ні в горі, ні в долині. Примирення «von Volk zu Volk» видаєсь мені нині тінею, що в тій хвили счезає, коли єї хочеш зловити руками. Посли суть нині луною своїх виборців, а ті виступають з чим-раз даліше ідучими постулятами».

Таке каже Ліперт, добрий знаток своїх Німців. Мимо того ідуть в деяких дневниках віденських вісти, що гр. Тун в чеськім соймі намірив почати акцію примирення Чехів з Німцями. Поживемо — побачимо. Але надії наші на успіх такої акції мінімальні. Они були би більші, наколи би гр. Тун сю акцію заїніційовав у всіх краєвих соймах рівночасно та якби тим соймам правительство саме предложило угодові пунктації і серію подбало про їх осушення. Ми впрочім писали вже на сю тему. Не лікарів нам треба, а одного зручного і енергічного гігієніста, котрим може бути лише саме правительство.

Діяльний посол.

(В справі нового староства в Зборові).

З частини золочівського і бідського повіту має утворити ся нове староство. Питане тепер

зав за вашими руками. А тепер ви знюхали ся разом з ними і хочете мене до решти обдерти, зрабувати?

Заціравский. Та хто нюхав ся, хто знюхав ся — що вам Бог дав, пані Анджейова! А би я звідси, з тої скрині не виліз, як я не слугу вам вірно, як той собака.

Свекруха. Вже я вас знаю! Замість пантрувати довжника, то ви ніби чекаєте, аби він до вас прийшов. А я, дурна, гадаю, що то правда, бо я така, що за правду і в огонь скочу. А то все он що! Він поза мої плечі продає той ґрунт зятеви, а сам залицяє ся до мої доньки!

Заціравский. Аби они тільки мали, кілько я їм жичу! Я для вас такий вірний, пані Анджейова, якби ми вже були по присязі.

Свекруха. Ой, ще далеко до нашої присязи. За що я маю привимати вас на своє, за що? Чи ви випроцесували мені хоть одну нивку, чи ви випроцесували мені хоть одну рату? А мої проценти де від п'ятнадцять літ, а мій капітал де? Хиба ви прислужили ся мені тим, що за дурно провадили той процес — але як ви его провадили? Тягнули, тягнули — доки довжник не втече до Америки, а другі заберуть его ґрунт.

Заціравский. Адже я миг кожного часу відобрати всі гроші, але ви самі хотіли, щоб тягнути процес.

де оно має бути отворене: чи в Зборові, чи в Заліцях? В тій справі віднесло ся кілька громад до посла о. Танячківча з просьбою, щоби в раді державній старав ся о назначене міста Зборова на осідок староства.

Пос. о. Танячківч повідомляє тепер у відозві в «Ділі», що коли рада державна замкнена, а сойм має невдовзі отворити ся, повинні громади самі, котрим залежить на тім, вносити до сойму петиції (на руки пос. Окуневського) за отворенем староства в Зборові і старати ся перенести сю справу в краю. Тільки тим способом дасть ся осягнути сю ціль, а посол буде зі своєї сторони підмагати стараня своїх виборців.

Тільки що-до самої річи. Але пос. Танячківч прибрав тоту відозву квітками самохвадьби так густо, що не знати, о що ему ходило більше: чи о староство, чи о свою особу.

Отже насамперед вчисляє великі труди, які доконав в тій справі. В преліминарі видатків державних — поясняє посол — на рік 1899 є зазначене, що з початком послідного кварталу, отже з днем 1. жовтня 1899 року має завести ся одно норе староство в Галичині, але де — не сказано, отже і не постановлено. Повідомляю дальше, що до нинішнього дня в міністерстві такого предложення нема. Виходить з того, що ще є час роботи і старати ся. — А далі повідомляє: Відношу ся трома письменними представленнями, до Ексцеленций пп. міністрів внутрішніх діл і для Галичини і до Намістництва, та і наводжу поводи, задля яких місто Зборів надає ся більше на осідок нового староства ніж Заліцці, так як они були подані в відозві до мене. В тих письмах жадаю, щоби стримано ся з рішенням тої справи доти, доки не будуть спитані о думку і волю ті всі сторони, котрих се найбільше дотикає, т. є. громади.

Ну, се би ще нічого, бо яко-тако може послужити до інформації, хотій з неї виходить, що властиво о. Танячківч нічо більше не зробив в тій справі, як «що відносить ся (отже ще не відніс ся) з трома письмами з мотивами, достарченими ему в петиціях громад. Тому то страх, як пересадно звучить его апострофа у тій відозві до власної особи, в котрій каже: Що при всіх тих заходах честних громад — послужу і поможу, як у всякій справі дотикаючій нашого народу і моїх поважаних виборців, се розуміє ся само собою. Що-до мене самого, то я в тій справі роблю і зроблю все, що мій обовязок мені наказує.

Свою відозву кінчить посол о. Танячківч неменче самохвадьними словами: Прочі всі рускі письма, котрі доходят до рук народу, помістити сю мою заяву, бо часу і рук не стає мені писати до кождої з інтересованих громад.

Ми і помістили з неї те, що належить до річи, а виткнули лише те, на що послови стає

Свекруха. Бо ви казали, що так ліпше буде, що паростуть більші проценти.

Заціравский. Тай нарости, тай я би був забрав тепер ціле гадзівство, пане мостердзюю. Але хто миг сподівати ся такого, що ваші власні діти перебють нам справу.

Свекруха. Ой то діти, бодай би їх не зазнали...

Заціравский. В тім моєї вини нема і як я ще не поправлю всього, пане мостердзюю, то ніхто не направить.

Свекруха. Та як направите, коли они вже купили.

Заціравский. Те, те, те, купили, пане мостердзюю. Купити ґрунт се не те, що з батога траснути. Ще мусять багато находити ся тай наплатити ся. А тимчасом я Ронгуша налякаю, що ему пропаде шіфкарта, що треба зараз таки їхати, а ви відмовите своїх, щоби не псували інтересу, тай всьо буде добре.

Свекруха. Памятайте-ж, не збрешіть хоть той раз, бо я би вам безголове зробила. Ви вже зазнали мене, що я за правду і в огонь піду.

Заціравский. Говорить здорові, пані Анджейова, добродійко. Чогож мені брехати? Я так за ваше стараю ся якби за своє, бо що ваше, то і моє, а що моє, то і ваше.

часу і рук, хотій без того могло би цілком добре обійти ся.

Справозданє філії „Руского Тов. педагогічного“

І. Філії в Тернополи

за час від 21. червня 1898 до 22. січня 1899.

Дня 22. червня 1897 р. нововибраний виділ уконститував ся в той спосіб, що заступником голови зівстав о. Евгений Громницкий, катехит гімназії, писаром Дмитро Пігут, учитель школи виділової, а скарбником і бібліотекарем Яків Миколаєвич, учитель семинарії учительської. Крім згаданих входили до виділу о. Антін Глодзинський, проф. семинарії учительської яко голова і К. Навроцка, учителька школи виділової. Заступниками виділових були: Гнат Мороз, учитель школи виділової і Андрей Врублевский, учитель народний в Забойках.

На засіданю виділу, яке відбуло ся 6. жовтня 1898 р. рішено віднести ся до п. Ловицького, окружного інспектора шкільного в Заліцях о поясненє в справах фінансових філії. Також постановлено просити центральный виділ о виставленє грамот членських тим членам філії, котрі ще доси сих не отримали, о бракуючі числа часописи «Училя» і присиланє дагом часописи «Дзвінок». Вибрано п. Миколаєвича відпоручником філії на вечерок, який мала устроїти Руска Бесіда в Тернополи, в память сотих роковин відродження руско-української літератури. Ухвалено, в разі справдженя ся вісти про отворене паралельної рускої І. класи при тернопільській гімназії, занятя ся збиранем добровільних складок на покритє коштів, які потягнула би за собою заміна підручників польських на рускі.

На засіданю виділу, яке відбулось два 3. падолиста 1898 р. прийнято до відомости, що квота, яку зложили жертволюбиві патріоти на підручники для учеників І-шої класи гімназійальної виносила 136 зр. 63 кр. З тих припадає двадцять кількя зр. на жертводавців доохрестних, а решту зложили Русини-Тернопільці. Стошіснайцять зр. і шість кр. видано на закупню підручників руских, а решту обернено на закупню одежи для бідної, рускої молодіжи.

На засіданю виділу з дня 16. січня 1898 р. прийнято до відомости справозданє касове скарбника п. Миколаєвича. Припоручено п. Миколаєвичеві зладити справозданє касове, а п. Пігуту справозданє з діяльності виділу, а то в ціли пересланя обох центральному виділові. Позволено скарбникови виняти потрібну квоту на закупню примірників ботаніки, а гроші одержані з продажи в цілости звернути товариству.

Приходу було 106-02 зр., розходу 75-08 зр. Решта на 1899 р. 30-94 зр. Крім того має філія на книжочці щадничої каси квоту 49-78 зр.

СЦЕНА ПОСЛІДНА.

Ті самі — всі решта.

Іван. А видите, що дав собі раду навіть в скрині. То вже така натура, що проховзне ся всюди як той слиз.

Ронгуш. Ая, ая, то вже така паскудна натура, ая.

Свекруха (до Ронгуша). Що ви робите з моїми грішми, що ви гадаєте з моїм добром? Чи моя праця має у вас пропадати?

Ронгуш (офукнув ся на неї).

Заціравский. Наш довг мусите перше сплатити разом з процентами і коштами і процентами проволоки.

Ронгуш (офуркнув ся на него).

Іван. Хиба вам сплатить свою кривду, бо за довг ви вже его досить надерли як з липи лико...

Ронгуш. Ой правда, ая, ая, як з липи лико, ая.

Петро. Встид вам тай ганьба, публіка на цілій рід! Чи то християньска річ брати таку лихву, чи то наше хлопске ремесло пускати чолвіка з торбами?

Свекруха. Та чиж я брала лихву, чи я дерла з него лико — від п'ятех літ я не бачила і крейцара від него.

Іван. А хтож, як не ви з писарем здерли з него за остатних п'ять літ більше як тисячу срібла.

яка повстала з чистого зиску з вечерка даного 1896 р. в квоті 45 зр. і з процентів.

Тернопіль дна 22. січня 1899.

Антоній Глобзінський, голова. Дмитро Шгут, писар.

Яків Миколавіч, скарбник.

II. Філії в Грибовичах за рік 1898.

Слаба числом, однак сильна духом грибовицька філія відбула в 1898 р. пять зборів, з тих одні загальні, а чотири звичайні в отсих місцевостях: 1) дна 14. марця в Грибовичах, 2) 20. цвѣтня в Підбірцях, 3) 9. червня в Жидятичах, 4) 10. липня в Миклашові і 5) 6. падолиста в Збоїсках.

В склад виділу входили товариші: Ілько Чиж голова, Іван Стронський писар, Андрій Яворський касир і Максим Зелений.

Предметом нарад були слідуєчі справи:

I. Найважнішою працею філії був критичний перегляд читанки п. з. «Школа ч. IV». Працю ту розділено поміж поодиноких референтів, а поки-що викінчено лиш часть морально-етичну, реферовану сов. Явореким.

II. Майже на кожних зборах переведено практичну лекцію, а іменно:

1) На зборах в Підбірцях перевів тов. Петришин лекцію з рахунків на степені II. на основі нового підручника.

2) На зборах в Жидятичах перевів тов. Синиця уст. п. з. «Марія Тереса».

3) На зборах в Миклашові перевів тов. Левицький уст. п. з. «Скло», а тов. Чиж подав спосіб уділюваня науки сьпіву на 2 голоси.

4) На зборах в Збоїсках тов. Стронський подав спосіб уділюваня науки рахунків на I. степені.

III. Від часу до часу відбувались виклади і відчити і так: тов. Чиж виказав наглядно, як заняти рівночасно учеників I. і II. степені в школі однокласовій, а тов. Климко відчитав розвідку: «О повстаню орної землі».

IV. Крім тих справ обговорювано новий підручник для науки доповнюючої і спосіб вихісованя поміщеного там матеріалу наукового; а також висказано гадки про маючий вийти новий регулямін для народних шкіл.

Отсе короткий образ діяльності нашої філії. Не можемо вправді виказати ся знатнішими працями, а то сі взгляду, що філія числить ледви 18 членів, котрі суть розкинені на просторі 20 квадратних миль, та що до філії належать і люди молоді; однак з приємністю зазначити мусимо, що всі члени мимо такого віддаленя прибувають з невисказаною охотою на збори, та беруть ревну і хосенну участь, так в працях, як і дискусіях.

На закінчене згадати ще треба, що при кінци сего року утратила наша філія одного з найздібніших і найревнійших робітників тов.

Петришина, котрого перенесено в золочівський повіт.

Ілько Чиж, голова. Андрій Яворський, за писаря.

Н О В И Н К И.

— **Консисторськими совітниками на Буковині** іменовані: о. Георгій Ілсевич, катедральним архипресвітером і консисторським совітником; оо. Георгій Ганицький з Сергіїв і Александер Манастирський з Дорошівців совітниками; проф. унів. Еміліян Воюцький, почетним консисторським совітником. — О. Ганицький і Манастирський се від часів Ілсевича і Коморошана перші рускі совітники. Іменованє їх щиро повитали Русини буковинські.

— **Вечерки з танцями.** «Клуб Русинок» у Львові устроєє дна 11. с. м. вечерниці з танцями в комнатах тов. «Рускої Бесіди». Початок о годниї пів до 9-ої вечером. — В Городенці відбудуть ся дна 14. с. м. вечерниці з танцями в сали Сокола. — В Перемишли устроєє «Товариство руских жінок» равт дна 18. лютого в магістратській сали.

— **В Копичинцях** відбудуть ся дна 16. лютого с. р. перші загальні збори повітового товариства задаткового з обмеженою порукою на гусятинський повіт.

— **Класифікація учеників** в рускій паралельній класі гімназії в Тернополі випала за перший піврік ось як: На 59 класифікованих учеників дістало: 8 степеню відзначаючий, 41 степеню перший, 7 степеню другий, а 3 степеню третій.

— **Процеси кс. Стояловського.** Перед львівським судом присяжних відбуде ся в перших днях марця кілька процесів прасових о обиду чести. Яко обжаловуючий виступає кс. Стояловський против редакції Dziennik-a Polsk-oro, Kurjer-a Lwowsk-oro і Przegląd-u wszechpolsk-oro за цілий ряд статей, де писано було, що кс. Стояловський мав зносини з генералом російських жандармів, Броком.

— **В «Slovansky-m Pprehled-і»,** чеськім місячнику, посвяченім справам всіх славянських народів, помістив на днях п. Володимир Гнатюк стачю про Русинів на Угорщині. Ё се перша частина студиї сего звісного нині ширшим кругам молодого письменника, котрий працюючи з великим успіхом на полі етнографії, займає ся також з особливою ревністю житєм-бутєм наших братів зпоза Карпат. Угорську Русь перейшов п. Гнатюк вздовж і попереки все те, що він з власних помічень і студий о Угро-Русинах написав, являє ся цінним придбанєм для нашого самопізнаня. Знаючи невипинущу працюватість молодого автора, можемо ще богато в тім напрямі від него ожидати. Гадка, познакомлювати других Славян з нашим положенєм в їх власній хаті, є дуже щаслива і веде найпростійшою дорогою до ціли. Підвіє єї, о скілько знаємо, перший п. Маковей своїми дописями до московських двенників і треба признати, що єго голос не прогомонів без вражіня. П. Гнатюк обрав собі подібну задачу зглядом Чехів. А є у нас богато, про що наші братя Славяни повинні-б знати. «Slovansky Pprehled» сповняти може в тім згляді дуже добру ролю посередника, бо кождий єго випуск приносить вісти зі всіх славянських країн, згуртовуючи в сей спосіб около одного огнища розкинутих далеко та розмеже-

них від себе найрізномороднішими політичними условинами співплеєнниками. Пожелати-б лишє, щоб сим чеськім місячником заітересували ся як найширші круги славянські, а то може хоч в сей спосіб вироблять ся між Славянами щиріші взаємини і відійде неодному племені охота старшованя над другим, котрому історична судьба меньше посприяла. — В кінци замітити годить ся в сїм випуску між иньшим також вістку зпід пера п. Ржегоржа про складки на будову руского театру та про «Руску бурсу ремісничу і промислову».

— **Стипендії** уділив Виділ краєвий між иньшими на оводішнім засіданю ученикам академічної гімназії у Львові: Богданови Бережницькому з I. класи з фундації Жальховського в висоті 115 зр. 50 кр., Йосифови Гницькому з VIII. класи і Володимирови Гузареві з VIII. класи з фундації Гловіньського по 157 зр. 50 кр., — з рускої перемискої гімназії Назарови Блюєви з VIII. класи з фундації Гловіньського в висоті 157 зр. 50 кр. Такі самі стипендії дістали також Мстислав Січинський, ученик VII. класи стрийської гімназії і Володимир Темницький з золочівської гімназії.

— **Бурмістром міста Заліщик** на місце п. Симеона Кастановича вибрано одноголосно п. Антона Гроса, нотаря і віцепрезеса ради повітової.

— **3 аепархії львівської.** Презенту на Бориничі одержав о. Стефан Данарович. — Заступником катехита в П. (німецькій) гімназії у Львові іменованый о. Ів. Туркевич. — О. Ів. Сухаровський завідатель Станиславчика одержав сотрудництво в Бродах. — Завідательства одержали оо.: Ом. Яросевич в Хашованю, Павло Дудик в Станиславчику, Конст. Петрушевич в Небиліві і Вас. Кошитчак в Токах. — О. Вол. Лешневський, сотрудник з Лисятич одержав III-те сотрудництво в Бродах. — Сотрудництва одержали новопоставлені пресвітери: Дион. Коцюба в Зарванци, Юл. Левицький в Тейсарові, Макс. Панасюк в Луці малій, Ів. Юрків в Ораві, Вас. Терлецький в Дернові, Йос. Дубанович в Мишковичах, Лука Демчук в Кудобинцях, Теоф. Кордуба в Сущні, Евст. Скоморовський в Івачеві, Плат. Карпінський в Дарахові, Дам. Роздольський в Лисятичах, Мих. Абрагамовський в Черневі і Юл. Дикий в Козьовій.

— **Для хорих на очи.** В амбуляторії нові клініки окулістичної, віддані до публичного ужитку дна 25. січня с. р., приймає ся доходячих хорих щоденно від 10. до 12-ої години перед полуднем. Клініка очна містить ся в лівім крилі краєвого шпиталю публичного у Львові.

— **Мантій князем.** В Кракові арештувала поліція мнимого російського князя Івана Александра Руссанова. Прибув він до Кракова в осени тамтого року в товаристві слуги Ђгерова і замешкав в «Grand-hotelю», де жив дуже виставно, в наслідок чого зачали по місті кружити вісти, що то мусить бути якийсь член пануючого дому в Росії. Відтак перепровадив ся Руссанов до готелю центрального, де замешкав там богато уряджені комнаты. Коли однак і тут не платив готелевих рахунків, удала ся поліція до російських властей з запитом що-до тожсамости особи Руссанова. Російські власти відповіли, що князя з таким назвищем в Росії нема цілком і що ніхто з тим іменем в Росії дїбр не посїдає. Показало ся дальше, що Руссанов був давнійше писарем в Орні. Ђго арештовано яко мантія. При ревизії не найдено при нім ані крейцара, ні взагалі жадних вартїстних річий.

Телеґрами.

Відень, 9. лютого. Правительство назначило для Галичини до диспозиції намїстника 350.000 зр. на незворотні запомоги для околиць, навіщених в минувшій році елементарними нещастяма.

Прага, 9. лютого. Narodni Listy доносять з Відня, що вчєра відбуло ся засіданє парламентарної комісії Кола польского при участі міністра Енджейовича і намїстника гр. Пініньского. Ухвалено заявити правительству бажанє, щоби галицький соїм скликано на 16. с. м.

Атени, 8. лютого. В місцевости Прілеп ранили в суботу два Болгари сербского агітатора. З того повстала бійка з Турками, котрі прийшли до помочи і убили одного з напастників. Притім погисло також двоє Музулманів, а кілька одержало рани.

Манїля, 8. лютого. Агвінальдо оголошує прокламацію, в котрій в імени республіканського правительства Филиппинів виповїдає Американцям війну.

Ронґуш. Ая, ая, так адукат вирахував ся.

Свєкруха (до Заціравского). Ах ти клятий, то ти моє добро загарбав собі, забрав цілий довг, а мєні блахмана пускаєш?

Заціравський. Я брав тільки проценти, а капітал зістав на довгу. Коли тепер Ронґуш їде до Бразилії, то...

Іван. Ронґуш не їде Бразилії, бо старий довг вже сплатив, а тепер продав Доні половину ґрунту і за ті гроші заведе знов господарство на ріднім шматку землі.

Ронґуш. Ая, ая, з тою Бразилією така сама правда, як з твоїми процентами, ая, ая... казав сам адукат.

Свєкруха (до Заціравского). Видиш, видиш гільтаю, що ти наробив?...

Заціравський. Як то не їдете, коли вже маєте шіфкарту на море.

Ронґуш. Я тобі подарую шіфкарту, може тобі буде єї тепер треба ая, ая.

Доня, Анна (до Заціравского). Ой, коби вас вже раз винєсло звідси!

Свєкруха. Видиш, видиш пройдишьвіте, що ти наробив?..

Заціравський. То не так легко, пане мостердзєю, бо я ще всім вам на перекир стану вашим вітчимом. Тодги не будете сьміли так дзєвкати на мене, бо я вам всім позатулюю губи, як отець родини.

Іван. Ой ти лотре, що ставиш ся тут окунем. За кратами в криміналі твоя родина! Небавом підєш там, де тобі вже давно належало ся бути. Ми дали знати до суду за твої лихварські справки, а нині вже зїхала комісія на обрахунок громадекої каси. Подзвониш ти ланцюшканами до арешту.

Заціравський. Комісія в касі громадській? Дефравдація, гвалту! (вхопив за шанку і в ноги).

Свєкруха. Шож я тепер пічну бідна, сама одна, обдурена, обробована вдовиця. Дїтоньки мої, вибачте мені, сироті, все лихе, що я накоїла, пригорніть мене до себе, не цурайте ся самотної. Кого я маю тепер на сьвітї, як не вас, хто заопікує ся мною на старісь, хто замкне мені на смерть мої бідні очи?

Ронґуш. Не ридайте Андрійчихо, ая, ая, ваші діти добрі діти, от мене чужого виратували з пропасти, ая, ая, не дадуть і вам загигати ая, ая. А ви от поблагословіть молоду пару, ая, ая і не будьте для них ані тещею, ані свєкрухою, тільки правдивою матерію, як для рідних дітий (провадить Петра тай Доню перед Свєкруху — она благословить їх, заливаючи ся злєзами).

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Table with 4 columns: Poїзд (посп. / особ.), до Львова, Poїзд (посп. / особ.), зі Львова. It lists train schedules with arrival and departure times and destinations like Іцкан, Кракова, Підволочиск, etc.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
4% листи гіпотечні коронові
5% листи гіпотечні преміювані
4% листи товариства кредиторського земного
4 1/2% листи Банку краєвого
5% облігації Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облігації пропінційні

і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотечного

Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерного в будинку банківім.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в пелство з хоршими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Зибликевича ч. 18, Львів. У Львові вабути можна в Ставропигійській книгарні.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупці:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко. ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3-, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 78-?

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завсідги бажає позбути ся слабости легких. або горла, хотяйби найупірнійшої, або астми, навіть дуже задавненої і на позір невилічимої, сей негай не гербату для хронічно хорих на легки і горло А. Wolffsky-ого. Тисячні подяки дають гваранцію великої уздоровляючої сили тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описане ужитя) задармо. Правда лише у А. Wolffsky-ого, Berlin, Nr. 37.

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденський)

у Львові, ул. Крута ч. 7,

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з хольявами для духовенства по як найприступнійших цінах.

Рівнож приймає репарації кальшів. — З провінції вистане старий оказ на міру. 136 86-140

ТОВАРИСТВО
для розвою рускої штуки

стоваришене зареєстроване з ограниченою порукою у Львові, ул. Підвалє ч. 7

виконує всякі праці з обсягу артистичного малярства, різбарства і золотарства після композицій своїх членів, а іменно: образи релігійні до иконостасів, олтарів, хоругов, на тетраподи, плащениці і пр. і такі-ж образи до комнат; образи сьвітські: історичні, портрети з натури і фотографій, краєвиди, побутові і т. д.; з дерева: кивоти, иконостаси, олтарі, образи і крести процесійні, сповідальниці і пр. і всякі праці золотарські; рівнож украшує внутра церков, виготовляє пляни церков, каплиць і пр. і удержує на складі фотографічні репродукції образів руских артистів.

Товариство ручить за стильове, старанне і совістне виконане.

Цілю Товариства є: піднести нашу штуку і витворити руску школу штук красних. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичній опіці нашої П. Т. Публики духовної і сьвітської, надіємо ся, що зводить Она причинити ся до осягнення сеї ціли численними замовленнями, котрі приймає

виключно лиш Дирекция Товариства.

З глубоким поважанем Дирекция.

Товариство не послугує ся агентами.

Галицький
КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентує їх по

4 1/2% на рік.